

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین وسیله گزارش جلسه سیصد و سی و هفتم مجمع شورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۶/۸/۱۲ مشتمل بر ادامه بررسی موادی از اصلاحیه قانون تجارت ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می گردد:

دستور: ادامه بررسی موادی از اصلاحیه قانون تجارت مورد اشاره در پاراگراف دوم ماده ۱۹ اساسنامه شرکت های تولیدی برق مصوب هیئت وزیران.

ماده ۴۱۴: صورت حساب مذکور در ماده فوق ...

پرسش: اگر چه مبنا بر خلاف شرع بودن ماده قبل الزام تاجر به اظهارات مذکور در این ماده نیز خلاف شرع است اما با عنایت به اینکه به حکم مواد اساسنامه شرکت های مورد بحث کاملاً دولتی است الزام مسئولین آنها به اظهارات مزبور خلاف شرع نیست.

ماده ۴۱۵: ورشکستگی تاجر به حکم محکمه ...

پرسش: هر چند ممکن است ادعا شود که اعلام ورشکستگی مبهم بوده و معلوم نیست که مراد از آن اصل صدور حکم به سبب یکی از این امور باشد به طوری که مستند حکم یکی از آنها باشد و یا اینکه مراد از آن اعلام حکم بعد از صدور آن می باشد اما به طوری که اعلام حکم در یکی از این سه فرض می باشد لکن با توجه به بعضی از مواد دیگر مذکور در باب ورشکستگی از جمله ماده ۴۲۷ بعید نیست که مراد از اعلام ورشکستگی تاجر، صدور حکم ورشکستگی باشد و بنابراین این استظهار:

۱- بند (الف) ماده ۴۱۴، خلاف نظر امام خمینی (ره) در تحریرالوسیله (ج ۲، کتاب الحجر، القول فی الفس، مسئله ۲) می باشد و شرعاً مجرد اظهار خود تاجر نمی تواند منشأ صدور حکم باشد.

۲- اطلاق بند (ب) ماده مذکور خلاف نظر امام خمینی (ره) در مسئله متقدم می باشد زیرا شامل فرضی که مال تاجر وافی به دین بعضی از طلبکاران بوده و تنها آن بعض تقاضای صدور حکم را نموده باشند نیز می شود و حال آنکه طبق فتوای امام خمینی (ره) صدور حکم به حجر در این فرض جائز نیست.

۳- اطلاق بند (ج) نیز خلاف نظر مرحوم امام خمینی (ره) در مسئله متقدم می باشد زیرا شامل موردی که مدعی العموم ولی طلبکاران نباشد نیز می گردد.

ماده ۴۱۶: محکمه باید در حکم خود تاریخ توقف را ...

پرسش: اجراء حکم ورشکستگی در تاریخ توقف، قبل از صدور حکم خلاف فتوای حضرت امام (ره) می باشد. به تحریرالوسیله، کتاب دین مسأله مراجعه شود.

.. شماره: ... ۸۶/۴۸/۲۶۳
 .. تاریخ: ... ۱۳۸۶/۸/۱۴
 .. پیوست: صلوات

ماده ۴۱۸: تاجر ورشکسته از تاریخ صدور

پژوهش: ۱- ممنوع کردن تاجر مفلس از مداخله نمودن در اموال حاصله بعد از ورشکستگی خلاف اشکال مذکور در تحریر الوسیله (مسئله ۴، القول فی الفلس) می باشد.
 ۲- قائم مقام بودن مدیر تصفیه نسبت به شخص ورشکسته - که در ذیل این ماده به آن اشاره شده است - خلاف شرع است.

ماده ۴۱۹: از تاریخ حکم ورشکستگی

پژوهش: شمول دعوی نسبت به جائی که «مدعی به» حال نباشد خلاف موازین شرع می باشد.

ماده ۴۲۱: همین که حکم ورشکستگی

پژوهش: تبدیل شدن قروض مؤجل به حال در فرض مذکور خلاف فتوای امام خمینی (ره) (تحریر الوسیله، کتاب الدین، ذیل مسئله ۶) و فتوای آیت الله خوئی (ره) (منهاج الصالحین مسئله ۸۳۵) می باشد.
 حاصل اینکه با توجه به وجود موارد فراوان خلاف شرع در اصلاحیه قانون تجارت که مورد اشاره در پاراگراف دوم ماده ۱۹ اساسنامه شرکت های تولیدی برق مصوب هیئت وزیران می باشد، ماده ۱۹ اساسنامه خلاف شرع می باشد. (اتفاق آراء، ۹ رأی)

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سید حسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان